РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., субота 21-го жовтня 1916. Ч. 127. VOL. XXIV. JERSEY CITY, N. J., Saturday, October 21, 1916. No. 127.

БИТВИ НА ВОЛИНИ І В ГАЛИЧИНІ НЕ УСТАЮТЬ.

Анґлїйський торговельний корабель „Алявнія" (13.400 тон) вилетів у воздух.

Завзяті битви в просмиках здовж границї Семигороду.

ГРЕЦІЯ ПРОСИТЬ АМЕРИКУ О ОХОРОНУ ПЕРЕД НАСИЛЬСТВАМИ.

ВІЙНА З РОСІЄЮ:

ДАЛЬШІ УСПІХИ СОЮЗНИХ ВІЙСК КОЛО БОЛШІВЦЇВ. — 350 ПОЛОНЕНИХ І 12 МАШИНОВИХ КРІСІВ.

БЕРЛІН, 18. жовтня. — **На боєвім фронті на північ від Галича, де в понеділок російські війска потерпіли сильне поражене, баварські війска ґен. Ботмера віднесли новий успіх. На полудневий захід від Гербутова взяли вони приступом важні становища, беручи притім 350 салдатів в полон.**

Війска Бем-Ермолїя відбили напади Москалів на полудневий захід від Залозець.

На захід від Луцка відбувала ся вчера оживлена перестрілка артилерії.

Урядовий звіт німецького ґенерального штабу звучить:

„**АРМІЯ КН. ЛЕОПОЛЬДА:** На захід від Луцка діяльність неприятеля є обмежена на острілюване наших становищ при помочи гармат. Після останного великого пораженя російська піхота не відновляла нападів.

„**На полудневий захід від Залозець, в околиці Звиженя (над горішним Серетом) російська піхота перевела кілька нападів на становища австрійсько-угорських війск. Однак союзні війска прогнали їх назад, завдаючи їм тяжкі втрати.**

„**Над Нараївкою (на північ від Галича) баварські батальони взяли приступом російські укріплені становища на полудневий захід від Гербутова (на північ від Болшівців). Двох російських офіцирів і 350 салдатів взято в полон та здобуто 12 машинових крісів".**

„**АРМІЯ АРХ. КАРЛА:** Ворожі напади на наші становища над Бистрицею солотвинською зовсім ударемнено".

РОСІЙСЬКИЙ РАПОРТ.

ПЕТРОГРАД, 18. жовтня. — Російський ґенеральний штаб доносить:

„На полудневий схід від Озерян неприятель бомбардував наші окопи ґазовими бомбами і переводив відтак два напади. Оба напади відбито.

„На північ від Коритниці (на Волини) боротьба триває дальше. Наші війска відперли всі ворожі протинапади. Полковник Адієв, хоробрий командант одного із наших полків піхоти, зістав ранений в обі ноги, коли провадив до нападу свій славний полк. Згаданий полковник повернув був якраз недавно тому на боєву лінію, вигоївши тяжкі рани, які був відніс в давнійшій битві.

„На північ від Куропатник наші відділи напали несподівано ворожі патрулї.

„**Коло Болшівців неприятель переводив вчера протинапади, які зістали ударемнені сильним огнем наших війск".**

СОЮЗНІ ВІЙСКА ЗАНЯЛИ РОСІЙСЬКІ СТАНОВИЩА НА ЗАХІДНІМ БЕРЕЗЇ СТОХОДА.

БЕРЛІН, 19. жовтня. — **Союзні війска перевели успішний наступ на становища російських війск на західнім березї Стохода і по короткій боротьбі взяли їх у своє посїдане.**

На полудне від Зборова німецькі патрулї перевели кілька успішних нападів.

Урядовий звіт звучить:

„**АРМІЯ КН. ЛЕОПОЛЬДА: Наші війска здобули вчера приступом становища російських війск на західнім березї Стохода, на північ від Синявки.**

„**Австрійсько-угорські війска під командою ґен. Терстянського відбили напади російських ґвардійних полків, завдаючи їм тяжкі втрати.**

„На полудне від Зборова наші патрулї перевели вчера кілька успішних нападів.

„**АРМІЯ АРХ. КАРЛА:** Загальне положенє не змінило ся".

„На північ від Кіселина (на Волини) неприятель пускав вчера на наші становища ґазові струї, а відтак перевів напад під охороною сильного огню артилерії. Напади відбито.

„На схід від Свинюхів завзятий бій триває без перестанку дальше. Наші війска відбили всі напади.

„На північ від Куропатник (на північ від Бережан) полонили ми одного офіцира і 35 жовнїрів та здобули одну метавку. На полудне від Бережан, в околиці Потутор, зістрілено один ворожий лїтак. Лїтак, коли був вже недалеко землї, заняв ся і згорів. Летуна взято в полон.

„**В Карпатах, в околиці Дорна Ватри, відбито сильні напади неприятеля. Сніжні бурі в горах утруднюють в значній мірі воєнні операції".**

В КАРПАТАХ СНІЖНІ БУРІ.

ПЕТРОГРАД, 19. жовтня. — Російський ґенеральний штаб доносить:

НА МОРИ:

АНҐЛЇЙСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ „АЛЯВНІЯ" (13.400 ТОН) ВИЛЕТІВ У ВОЗДУХ.

ЛОНДОН, 19. жовтня. — **Анґлїйський торговельний корабель „Алявнія" віхав вчера на підводну міну і вилетів у воздух. Зі залоги бракує лише 4 людий. Пасажири, яких число виносило 243, висїли ще передвчера в пристани Фалмут. Катастрофа лучила ся в анґлїйськім каналї підчас дороги до Лондону, де корабель мав виладувати свій набір.**

Корабель „Алявнія" числив 13.400 тон і був власностию компанії „Кюнард Лайн".

Корабель „Алявнія" виїхала з Ню Йорку 7. жовтня, того самого дня, коли німецька підводна лодка „U-53" зявила ся в пристани Нюпорт, Р. Ай.

Крім 243 пасажирів корабель віз великий набір, передівсїм велику скількість средств поживи. Між иншим були заладовані: 176.000 бушлїв пшениці, 17.000 мішків муки, 1.347 скринь цинку і т. д. Скількість набору оцінюють на 10.000 до 12.000 тон. Анї оружа анї амуніції на корабли не було.

На заднім покладї корабля находила ся одна 4.7-цалева гармата.

Корабельне товариство „Кюнард Лайн" стратило отсе з ряду третий великий корабель за час теперішної війни: „Люзитанію", „Франконію" і тепер „Алявнію".

ПІДВОДНА ЛОДКА „U-35" ЗАТОПИЛА 126 КОРАБЛЇВ НА 270.000 ТОН.

БЕРЛІН, 19. жовтня. — **Капітан Арнольд деля Періє, командант німецької підводної лодки „U-35", одержав від німецького цїсаря найвисше війскове відзначенє, ордер заслуги.**

Командант лодки „U-35" затопив протягом війни 126 кораблїв на загальну містоту 270.000 тон.

В часї одної лише виправи згадана лодка звела 17 битв на мори і затопила кораблїв на 91.000 тон. Коли повернула з тої виправи домів, привезла зі собою 4 гармати і кількох командантів затоплених кораблїв.

Між жертвами сеї лодки находять ся: французький корабель „Ля Прованс", один французький і один анґлїйський кружляк.

Лодка „U-53" відбула свого часу подорож до Картаґени (в Еспанії), передаючи для еспанського короля відручне письмо від німецького цїсаря.

АНҐЛЇЙЦЇ ЗОРУЖУЮТЬ ВСЇ СВОЇ ТОРГОВЕЛЬНІ КОРАБЛЇ.

АМСТЕРДАМ, 19. жовтня. — **З Лондону доносять, що анґлїйська адміралїція видала приказ зоружити гарматами всї торговельні кораблї.** В корабельнім руху дають ся щораз сильнійше відчувати втрати, які спричинили німецькі підводні лодки. Особливо операції німецьких підводних лодок недалеко побережа Злучених Держав викликали в Анґлії велике затрівоженє.

Здругої знова сторони доносять, що німецька адміралїція видасть небаром нові приписи щодо топленя кораблїв. Нові приписи будуть значно безгляднійші, якраз з огляду на те, що кораблї противників будуть зоружені.

Загалом панує переконанє, що вже в короткім часї можна буде надїяти ся дуже важних подій на мори.

—o—

ВІЙНА НА БАЛКАНІ:

ТЯЖКІ БИТВИ В ПРОСМИКАХ СЕМИГОРОДСЬКИХ АЛЬП.

БЕРЛІН, 19. жовтня. — **Завзяті битви відбувають ся в просмиках здовж полудневої і західної границї Семигороду. Вислїд дотеперішних битв є для союзних війск корисний.**

Урядовий звіт звучить:

„**В просмиках, які ведуть через Альпи до Румунії, відбувають ся під сю пору тяжкі битви. Дотеперішний перебіг битв є для наших війск корисний".**

РУМУНИ ДОНОСЯТЬ ПРО УСПІХИ СВОЄЇ АРМІЇ.

БУКАРЕШТ, 19. жовтня. — Румунський ґенеральний штаб доносить:

„**В просмику на північ від Туртус відбуваєть ся жива перестрілка артилерії. Один із наших відділів перевів в горах несподіваний напад, знищив 12 гармат і взяв 600 людий в полон. Другий знова відділ полонив 300 людий і здобув кілька машинових крісів.**

„В просмику Ойтоз завзята боротьба триває дальше. В просмику Предаль наші війска змусили неприятеля уступити за границю.

„В долині ріки Жию розвиваєть ся битва, яка прибирає щораз більший розмір".

—o—

ГРЕКИ ПРОСЯТЬ ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ О ПОМІЧ.

АТЕНИ, 18. жовтня. — **Другого дня після висадженя французьких війск в містї удала ся нількатисячна товпа мешканців під будинок американського посла, щоби внести протест про нові насильства. Делєґація, зложена з 6 членів, предложила американському послови резолюцію, в якій просять о опіку перед насильствами союзних держав.**

Американський посол, Гарет Драпер, обіцяв делєґатам, що їх справу передасть до Вашінґтону.

Зміст переданої резолюції звучить:

„В імени людий, які вчера вечером добровільно згромадили ся під будинком посольства, приходило до Вас, представителя великого, свобідного, вільнодумного американського народа, щоби передати Вам і через Вас Народови, який Ви заступаєте, протест грецького народа.

„Грецький горожанин рішив ся остати безсторонним, бо після його переконаня участь Греції в европейській війнї не може принести їй користий. І з тої причини Греція стала жертвою насильств зі сторони воюючих зі собою держав. Минувшого року чужі війска зносили поволи одні по других права грецької держави, а нинї вже навіть заняли столицю нашої держави.

„Ми є сьвідомі того, що американський нарід все боров ся за свободу і проти невільництва, і тому ми взиваємо Вас, відвернути своїм впливом неволю від тих, котрі бажають позістати свобідними. З огляду на наше виїмкове положенє супроти воюючих держав такий вплив може мати добрий успіх. Ми віримо в те, що американський нарід вислухає нашу просьбу і ми вносимо оклик зі щирого серця в честь американського народа. Гурра! Гурра! Гурра!

В АНҐЛІЇ:

ЗНИЩЕНЯ ВІД ЦЕПЕЛЇНІВ В АНҐЛЇЇ. — 460 ЖОВНЇРІВ УБИТИХ, 100 БУДИНКІВ ЗНИЩЕНИХ.

БЕРЛІН, 18. жовтня. — **„Заморська пресова аґенція" доносить про великі втрати в людях і шкоди в Анґлії підчас нападу цепелїнів дня 23. вересня. Очевидці оповідають, що шкоди є дуже великі. Найменьше 100 будинків знищених або сильно ушкоджених. Шкоду оцінюють на 2 мілїони фунтів стерлїнгів (10 міл. долярів).**

Три бомби, які упали в околиці зелїзничої стації Брайтон в Лондонї, знищили зовсїм 10 будинків. На полудневім передмістю Лондону вилетїла у воздух фабрика амуніції. Зелїзнича стація Ліверпул, міст і зелїзничий шлях сильно ушкоджені. Над рікою Тамізою знищили бомби кілька збірників з бензиною.

В касарні Ґрімсбай бомби убили 400 жовнїрів. В пристани Гумбер бомба поцїлила чотирокоминовий корабель і убила 60 моряків. Два инші воєнні кораблї зістали сильно ушкоджені.

В Гул одна частина міста майже зовсїм знищена.

Фабрики амуніції і зелїзнича стація в Лїдс ушкоджені.

В Портсмут бомби знищили фабрику алькоголю, великі склади зі средствами поживи, 21 ваґонів заладованих кіньми, доки і богато зелїзничих возів.

—o—

В НІМЕЧЧИНІ ПРАЦЮЄ 2 МІЛЇОНИ ПОЛОНЕНИХ.

ЛОНДОН, 19. жовтня. — Др. Томас Куртін, який повернув недавно з Німеччини, оповідає, що відносини, серед яких жиють полонені Анґлїйцї в Німеччині, є значно гірші ніж відносини між полоненими в Анґлії. Німецькі власти війскові заводять для полонених Анґлїйців ріжні заостреня, щоби в сей спосіб приневолити Анґлію до лїпшого обходженя з полоненими.

Після оповіданя Куртіна находить ся під сю пору в Німеччині найменьше 2 мілїони полонених. Всї майже без виїмки мусять працювати. Їх уживають при відводнюваню болот, управі рілї, будові доріг і зелїзничих шляхів та до праці у фабриках.

„Деякі воєнні знавці, — говорить Куртін — оцінюючи силу Німеччини, забувають притім узглядновати число полонених. Коли Німеччина може ужити до робіт 2 мілїони полонених, то майже стільки своїх людий вона може звільнити від праці в дома і вислати на боєвий фронт. Перше місце між полоненими займають Москалї. Їх можна всюди побачити. Вони мають більшу свободу ніж полонені инших держав. Дуже часто можна стрітити їх зовсїм без ніякої сторожі. Без сторожі ходять до праці і вертають. Полонені з Росії є послушні, притім здорові і призвичаєні до простійших страв, ніж инші полонені, з виїмком Сербів.

„Анґлїйцї становлять найменьше число полонених (около 30.000). З ними чимало клопотів — говорив один німецький підофіцир — з ними більше клопотів ніж з прочими двома мілїонами. Хоч з Анґлїйцями поводять ся Німцї найострійше, то помимо того вони є найбільше вимагаючі і люблять бунтувати ся.

„Я звидів табор полонених в Зольтав. У нім було поверх 31.000 полонених. Я не бачив там нічого такого, за що можна би робити якісь закиди німецьким властям. Величезний табор робить враженє міста. Цїла площа забудована хатами і подїлена рівними улицями на блоки, подібно як в американських містах".

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States:	В Злучених Державах:
$2.50 per year	на рік $2.50
$1.25 per 6 months	на пів року $1.25
$1.00 per 4 months	на 4 місяці $1.00
In Jersey City and to foreign countries:	В місті Jersey City і за границю:
$3.25 per year	на рік $3.25
$1.75 per 6 months	на пів року $1.75
$1.00 per 3 months	на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всї моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".

При висиланю замовлень належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

За всї оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає. — Рукописий не звертає ся.

З біжучої хвилі.

Між американськими кацапами „распря". До бою на смерть і житє виступили дві партії. На чолї одної „кучі" стоїть орґан „Взаимопомощи", „Свѣтъ", а на чолї другої — орґан „Русско-Народной Организацій", „Новая Русь". Редактор „Свѣта", батюшка Луцик лає на всї заставки редактора „Новой Руси", батюшку Федоронка, а батюшка Федоронко не жалує своїх „наставленій" батюшці Луцикови. Обі воюючі „кучі" є — як се загально звісно — дуже „ідейні", тож і їх боротьба має незвичайно „культурний" вплив на кацапські маси.

Вашінґтонська телеґрама доносить: Дорожня житєвих продуктів відбила ся тут також на каві. В ресторантах „Чайлдса", над котрими контрольором є правдоподібно „філянтроп" Джан Д. Ракефелер, ціна за горнятко кави підскочила з 5 на 10 центів, отже подвоїла ся.

Товариства дрібнійших купців засилають президентови петиції, щоби здержати вивіз житєвих продуктів до Европи, але нам президент не чує... Житєві продукти йдуть дальше до Европи, а Ракефелер „з причини дорожні" подвоює ціну на мізерним горнятку кави.

І „гуманне" серце Вілсона не здриґнеть ся на таку новину в його столиці? — Най жиє невтральна Америка!

Найновійші вісти доносять, що з Канади везуть 10 мілїонів долярів в золоті, які є призначені для добре звісного американського мілїонера Дж. П. Морґана. Се золото пересилає Анґлія за Морґанові посилки воєнних матеріялів до Анґлії.

Инша вістка каже, що Франція старає ся позичити в американських банках 100 мілїонів долярів. Розуміть ся, що сю суму випозичить Франції Морґан і йому подібні.

Отже Анґлія і Франція пересилають Морґанови золото, Морґан відтак випозичає тесаме золото Франції, але на грубі прценти. Всьо крутить ся колесом, а при тім заробляє Морґан і Ко., а Франція тратить...

Загальна сума, яку американські банкирі випозичили ріжним державам, лише підчас теперішної війни, виносить $1.556,450.000.

Нехай же тепер хто відважить ся сказати, що невтральність Злучених Держав не є оперта на чисто людяних, ідейних підвалинах!

Анґлія називає роботу німецьких підводних лодок коло берегів Америки морським розбишацтвом. Анґлія має рацію, бо її кораблї везуть поживу (амуніцію) боґови війни, а підводні лодки не зважають на се і топлять їх. Се справдішнє морське розбишацтво...

Але тасама Анґлія, що пятнує поступованє німецьких підводних лодок, котрі топлять неживі єства, кораблї, — тасама Анґлія знасилувала нині самостійність Греції. Анґлія силою старає ся втягнути Грецію до війни, мимо того, що грецьке правительство, грецький нарід і король не хочуть війни. Хто топить анґлійські кораблї з амуніцією, сей є „морським розбишакою". Якжеж тепер назвати того, хто насилує самостійність свобідної держави?...

УКРАЇНСЬКА СПРАВА В РОСІЇ.

Професор Мілюков, головний провідник російської конституційно-демократичної партії (кадетів), був недавно тому в Швайцарії. Підчас свого побуту, розмовляючи з одним із представників української часописи „L'Ukraine", зложив він заяву, яку надіслав нам редактор згаданої часописи. Зміст сеї заяви звучить:

На початку війни, — говорив Мілюков — коли становище Українців супроти війни і ріжних воюючих держав не було досить ясне, конституційно-демократична партія зробила проєкт, який містив в собі широку культурну й адмінїстраційну автономію для провінцій, замешкалих Українцями.

Навіть в тім часї, коли загальні тенденції поміж Українцями стали зовсім ясні, коли офіціяльні українські делеґації з Галичини їздили до Царгорода і Софії та складали там ріжні рішучі заяви, що Українцям нічого не надіяти ся від Росії і нічого від неї не домагати ся, але противно, що вони бажають побіди центральним державам, я містив в російській часописи „Рѣчь" статї про українську справу, в яких боронив становища кадетської партії і домагав ся значних уступок в користь України.

Відтак, коли війна була вже в тоцї, погляд про Українців не лише в Галичині, але навіть і в Росії проявляв ся в щораз більше нетерпимий спосіб. Се спричинило незвичайно великі трудности для поширеня української справи не лише серед членів кадетської партії, але і для мене самого. Помимо того, коли в думі утворено проґресивний бльок і коли він почав займати ся справами народностий в загалї, а українською справою зокрема, згаданий бльок станув в цїлости на становищи кадетської партії і рішив домагати ся концесій в користь України.

І ще тепер захованє Українців в полїтиці і в їх часописях, в міру розвою подій на боєвім фронтї і в Росії, замісць достарчувати арґументів тим російським партіям, які відносять ся прихильно до української справи, скріпило лише становище реакційних партій проти неї. Сї партії противили ся завсїгди всякого роду концесіям в користь України і терроризували російське правительство, впоюючи в нього переконанє, що Українцї є бунтівниками, і представляючи ясно, що Українцї симпатизують з центральними державами, що вони змагають до відлученя і роблять приготованя на випадок повстаня.

Російські політичні партії (именно Союз русского народа, консервативні націоналісти і тим подібні) опирали своє становище на заявах української преси не лише в Галичині, але навіть в Росії. Поступова партія була тому приневолена робити заяви лише загального характеру і твердити, що поміж Українцями є також ґрупи, котрі не втратили віри в Росію і котрі є готові з нею співділати. Помимо того всього проґресивний бльок нїколи не відступав від загальних принципів, які становили би підставу до полагодженя української справи.

Проґресивний бльок, як також і кадетська партія уважали за відповідне здержати ся від складаня в думі яких-небудь публичних заяв в справі української, опираючи ся на тім, що реакційні партії мають у своїх руках сильні арґументи проти Українців. Такі заяви були би для української справи непригідні, а навіть шкідливі. І хоч рішено в думі під сю пору не робити нїякої заяви в користь України, проґресивний бльок не перестав слїдити за сею справою. Студії над сею справою зістали навіть скріплені через запрошенє добре звісного українського історика, проф. Грушевського, до співучасти в тій праці.

Проґресивний бльок, працюючи з Грушевським, приготовляє нові резолюції, які не були обняті програмою бльока, але котрі правдоподібно скоро в програму будуть вставлені.

Проґресивний бльок і кадетська партія не будуть могли заявити публично в думі ані в пресі сего, в який спосіб поставлено в програмі українську справу, і то так довго, доки внутрішне (домашнє) положенє не позволить на її зреалізованє. Се буде залежати не лише від поступу проґресивного бльоку, але також від політичних подій в Росії, а передівсїм від становища, яке займуть Українцї супроти Росії.

Чим скорше будуть між ними політичні ґрупи, які будуть відносити ся прихильно до Росії і до воюючих по її стороні союзників, чим більший вплив будуть мати сї ґрупи, тим більшу спромогу мати-ме проґресивний бльок витичити головну дорогу у своїй програмі для української справи. Тодї буде також меньше перепон при зреалізованю сеї програми.

Поминаючи те все, проґресивний бльок і кадетська партія не чекають аж на сю хвилю, коли відносини будуть сприяючі, але вже тепер почали живо займати ся справами, які стоять у звязи з українським питанєм. На примір, поміж иншими справами, вони (то є проґресивний бльок і кадетська партія) розпочали в думі і в пресі кампанію за усуненєм давних метод, уживаних в занятих краях, в Галичині і на Буковині.

Важність сеї кампанії можна би осудити хочби на підставі сего факту, що деякі орґани реакційної преси приймили арґументи поступової партії. Хоч бльок не може ґарантувати за те, що його погляди будуть признані правительством, то однак він рішив ся ставити домаганя до правительства, коли би такі методи колинебудь знова були уживані.

„Bulletin of the Nationalities of Russia".
Берно (Швайцарія), 23. вересня 1916.

Замітка від Редакції: Професор Павло Мілюков є лїдером конституційно-демократичної (кадетської) партії і редактором офіціяльного органу сеї партії — газети „Рѣчь". Конституційно-демократична партія, або як вона ще називаєть ся — „Партія народної свободи", зєднала коло себе всї лїберальні круги Росії. Вона сильна тим, що всї учені, всї професори, майже більшість земських діячів і значна частина дідичів Росії належать до неї, але великого впливу на селянство і робітничу клясу Росії кадетська партія не має. Селяни не вірять кадетам і називають кадетську партію партією „потерянной грамоти". Річ у тім, що від року 1906, коли ся партія заснувала ся, вона вже кілька разів реформувала свою програму. З початку ся програма була досить радикальна, але з кождою реформою викидали ся найбільше поступові точки і параграфи і рештї нині з первісної програми партії лишили ся „ріжки і ніжки". Партія стратила до себе довірє народу через те, що дуже часто, чи то в державній думі чи то поза її стінами, грає в маріяша з правительством.

Проґресивний бльок в державній думі обєднав послів поступових і дотикаючих до них партій. Не ввійшли в сей бльок: з правого крила — націоналісти і крайні праві або чорносотенці, а з лївого — соціялісти, котрі уважають неможливим для себе лучити ся в бльок з буржуазними партіями. Оставляючи собі свободу діяльности, соціялісти, трафляло ся, попирали заходи проґресивного бльоку, як що ті заходи не йшли в розріз з домаганями соціялістів. Праве крило державної думи безмінно воюгувало з проґресивним бльоком. Проґресивний бльок має силу в думі, позаяк обєднав більшість послів.

ПОЛОЖЕНЄ ГРЕЦІЇ І СТАНОВИЩЕ ГРЕЦЬКОГО КОРОЛЯ.

Грецький король Константин більше ризикує у сїй війні ніж перший лїпший воєнний знавець.

Инші воєнні знавцї можуть лише втратити славу або себі її здобути.

Король Константин може втратити свій престол, а може навіть і житє.

І нині його корона або його житє зависить від його спосібности предвидіти дійсний вислїд теперішної війни, яка являєть ся найбільше зложеною і найбільших розмірів в цїлій історії воєн народів.

День після занятя столиці Греції військами союзних держав дає красну пробку міжнародних рівчай, які стоять до вибору королеви, щоби вийти побідно.

Крім занятя столиці відґрають тут ще ролю пристрасти одного з найбільше пристрасних народів у сьвіті — народу, який вже був старий тодї, коли инші народи учили ся доперва ходити.

Рідко коли лучать ся в історії, щоби положенє народу, який не веде війни, так сильно змінило ся, як у грецького народу після 1913 р. В лїті 1913 р. велику часть змагань, здається, Греція осягнула. Солунь припав Греції. Границї королївства розширено далше, ніж про се мріяв Венїзельос. Болгарія, відвічний ворог Греції, була скровавлена і побита праця державами.*)

Осягненє сего історичного ідеалу було з тріюмфом впражене в словах, які становили напись на медалях, котрі одержали грецькі жовніри, яко нагороду за свою хоробрість в боротьбі з Болгарами. Ся напись звучить: „Король Константин, погромник Болгарів".

Кинувши свого балканського ворога на колїна, Греція повернула своїми очима по горизонтї і задержала їх на иншій части землї, на Малїй Азії, де находить ся грецькі кольонії ще від часів Гомера. Бажанє загорнути у свої руки місто Смирну, осередок просторих заморських посїлостий, стало одним з перших політичних зусиль Греції.

Правда, Італія закрала дещо з тої території, на яку мали око Греки. Італїйський прапор від часу італїйсько-турецької війни повіває на острові Родос і Додеканезос. Але се можна би було ще якось полагодити, — думали в Атенах. Італія мала на підставі умови звернути згадані острови Туреччині. А тоді надію зєдиненя цїлого грецького народу можна було перевести в дійсність.

Таке було положенє і такі були стремлїня Греції на початку великої війни.

Нині Греція не має жадних стремлїнь. Солунь находить ся в руках Французів, Анґлїйців і Москалїв, Родос і Доданезос стали власностию Італії. Відділи італїйського війська патролюють нині улицї Атен.

Але може найбільше болить Грецію се, що біло-зелено-червоний стяг болгарський повіває нині з фортів Кавалї, на головній площі в Серес і зі старинного турецького конаку в Демір-Гіссар. Богато квадратових миль території, яка становила часть Греції від 1913 р., нині находить ся знова в руках Болгарів.

* * *

Посеред руїн народних стремлїнь стоїть недослїдна фіґура короля Константина. Король Константин є автором Великої Греції. Довкола нього ґрупують ся всї ті, котрих стремлїнєм є Велика Греція. В королеви всї хотїли бачити того, що відбудує „давну славну Грецію".

Жадному королеви-жовнїрови не приходило рішати ся серед таких тяжких відносин, як грецькому. Коли він візьме участь у війнї і програє, — а він є певний сего, що програє — його престол перевернеть ся, як діточа забавкова хатка. Колиж він не піде до війни, то — як доходять слухи зза моря — він втратить свій престол без найменьшого сумніву.

Тому король рішив ся. Він рішив ся втратити свій престол радше з рук союзників (Анґлії і Франції), не беручи зовсім участи у війнї, ніж з рук центральних держав на поли битви. Про його вибір, про його рішенє сьвідчить заява, яку він зложив в останних днях, і в якій осьвідчив, що він радше втратить свою корону, задержуючи невтральність, ніж має привести до загибели свою державу, витягаючи меч в обороні союзників Анґлії.

Будуча історія покаже, чи король Константин був пророком чи недотепою.

Доси грав він ролю пророка з добрим щастєм. Від самого початку війни грецький король завдно стояв на тім незмінним становищи, що Анґлія і її союзники зїстануть побиті. Ані невдача німецької армії над рікою Марною (у Франції), ані велика офензива Москалїв на Галичину в 1914 р., ані перші невдачі Австрійців в Сербії — ані одна з тих подій не потрафили вплинути на зміну переконаня грецького короля.

Коли Анґлія і її союзники налягали на нього, щоби він прилучив ся до походу на Дарданелї і Царгород, він відповів їм коротко: „Ні! Ви є засуджені на невдачу!"

Битви на півострові Ґалїполі дали доказ, що те, що говорив грецький король, не було сказане без підстави; а невдача анґлїйської армії в Кут-ель-Амарі (в Мезопотамії) ще докладнїйше потвердила здогад короля.

Коли Анґлія і її союзники домагали ся від грецького короля, щоби він витягнув меч в обороні Сербії, він відповів: „Сербія буде зовсїм побита. Я маю обовязки найперше супроти Греції".

Пізнійші події виказали, що грецький король не є такий дурний, як се декому здавало ся.

Коли в останних часах Румунія виступила до війни, Анґлія і її союзники ще раз дали грецькому королеви нагоду вибирати між війною а миром. Знаючи Анґлії і союзних з нею держав були майже певні себе, що грецький король рішить ся в користь справи їх держав та що на арені війни виступить новий борець. Румунські війска розпочали задивати Семигород з великим шумом і криком. А грецький король знова сказав: „Румунія буде знята в протягу пятнайцяти днів".

Чи дасть він знова доказ правдивости свого пророцтва?

Але, без огляду на те, чи він пророк, чи недотепа, його престол є зависимий від його власного рішеня. Він є нині королем, але без держави. Дійсним володарем Греції є тепер французький ґенерал Сарей, а його помічником Венїзельос, котрий був правою рукою короля в часах, коли кладено основи під будову Великої Греції.

Анґлія і її союзники позбавили короля його фльоти й армії, його столиці і пристани. Вони положили конець конституційному життю в Греції, а виборів під баґнетами чужинецьких війск виглядали би на кпини. Через бльокаду грецького побережа здержали вони довіз навіть найконечнійших средств поживи для грецького населення і нині є чимало околиць в Греції, в котрих нарід примирає з голоду. У нутрі грецької держави завели вони деморалізацію, ослаблюючи рівночасно її значінє на зверх.

Король Константин Недослїдний стоїть відважно і рівнучо, звернувши лице проти бурі. Він, здаєть ся, все ще є того переконаня, що Анґлія і її союзники не є в силї запевнити своєї власної будучности, а тим меньше дати запоруку будучности Греції.

Світозар Тонджоров.

*) Тут мова про другу балканську війну. Проти Болгарії боролись ся: Сербія, Чорногора, Греція, Туреччина і Румунія. Мир заключено в 1913 р. в Букарешті. Болгарія втратила майже все те, що її мало припасти з подїлу турецьких посїлостий на Балкані, а крім того мусїла відступити Румунії провінцію Силїстру, яка вже тепер знаходить ся назад в руках Болгарів.

Іван Франко.

НАДХОДИТЬ НІЧ...

Надходить ніч. Боюсь я тої ночи!
Коли довкола сьвіт увесь засне,
Я тілько сам замкнуть не можу очи:
Загиб спокій і сон мина мене.

Я сам сиджу і рнюсь в своїй рані
І плачу й тужу, плачу і клену,
І мрії всї летять, біжуть мов пяні
До неї! Бачуть лиш її одну.

І бачить ся, що з мріями отими
Й душа моя летить із тїла геть;
І щось немов крилаті Серафими
Несе її — і чую я їх лет.

До мене-ж безграничная тривога,
Блїда розпука підсїдає в мить,
І чорні думи мов з Фортуни рога
На мене лле, щоб сьвіт мені затьмить.

І бачить ся, що я в якійсь безоднї,
Де холод, слизь і вітер, темно скрізь,
І виють зьвірі люті та голоднї,
І стогне бір і гилем беть ся ліс.

Ось на розпутї я стою пустому
І весь тремчу, гадюка серце ссе,
Не видно шляху, тілько голос грому
Якусь погрозу дикую несе.

І я безсильний, хорий, і утома
Мов млинове камінє тисне грудь, —
Бездомний — я бажав би бути дома,
В теплї бажав би, в щастю відітхнуть.

Я, що так довго, горячо кохаю
За любов знайшов погорду й глум,
Бажаю хоч на хвилю бути в раю,
Обнять тебе, цїль моїх мрій і дум.

Обнять тебе, до серця пригорнути,
Із твоїх уст солодкий нектар пить,
В твоїх очах душею потонути,
В твоїх обіймах згинуть і ожить.

Та дощ січе, скрипить обмокле гилля,
Вихри ревуть: „Дарма! Дарма! Дарма!"
І зарево скаже божевілля
У серцї: Ні! Чиж виходу нема?

„Ні! Мусить буть! Не хочу погибати,
Не знавши хоч на хвилечку її!
Хоч би прийшлось і чорту душу дати,
А сповнять ся бажаня всї мої!"

І чую, як при тих словах із мене
Опало щось, мов листє, мов краса,
А щось влило ся темне і студене —
Се віра в чорта, віра в чудеса.

Гр. Семешко.

З СИБІРСЬКИХ СПОГАДІВ.

(Передрук заборонений).

36. Скарга Гільца Гольденкнопфа.

Засланий адміністраційно Гільц Іцкович Гольденкнопф, що живе в селї Кузьмино, Наримського краю, післав мінїстрови справ внутрішних скаргу такого змісту:

„У теперішних часах, Ваше Високопревосходительство, нема нічого лекшого, як стати шпигуном. Як то видно з випадку, що трафив ся зі мною, для сього зовсїм не жадаєть ся особлєтих шпигуньских талантів, не жадаєть ся навіть і простого знайомства з сим мало почетним ремеслом. Нинї всякий, хто тільки має охоту, може зачислити вас до шпигунів і йди тоді оправдуй ся! Оттак, нї сїло нї впало, зачислили до шпигунів і мене і наслїдком сього зачисленя я маю висилку в Сибір, де, рахуючи з дня арешту, я сиджу вже 11 місяців. А як все те трафило ся, про те я власне хочу розказати Вашому Високопревосходительству.

Я мешканець села Шавдинї, громади Кидулї, владиславовського повіту, губернії сувальської, мав там свій дім і хазяйство.

В перших днях лютого 1915 р., перед самим наступом ворога, я відіслав свою родину (жінку і діти) на фільварок Борки, россієнського повіту, губернії ковенської, що лежить 14 верств від Шавдинї за рікою Німаном, а сам лишив ся в Шавдинї, щоб зліквідувати своє хазяйство.

Дня 23. лютого поїхав я до родини в Борки, але родини там уже не застав. Боячи ся наступу ворога, жінка з дїтьми виїхала, а куди іменно — того я не знав, і зайшов у лавку (склеп) до знакомого жида, щоб розпитати про се.

Оттут то в лавці мене і злапали звідуючі салдати і зачислили до шпигунів! Що може бути скорше і простійше від сього?!

Із Борок салдати відвезли мене в Вілени до офіцира, а той відіслав мене до Ковна, де мене допитував жандармський полковник про те, куди і по що я їхав і як дістав ся в Борки. Не предложивши менї рішучо ніякого означеного обвинуваченя, полковник приказав взяти мене під арешт і відіслати в тюрму у Вильно.

Коли я сидів у виленській тюрмі, до мене приходив начальник жандармерії владиславовського повіту, ротмістр Москвин, котрий добре мене знав, і сказав, що він є дуже здивований тим, що мене заарештовано.

У виленській тюрмі мене держали 5 місяців, а потім заслали в Наримський край, томської губернії, куди я і прибув етапом в серпни 1915 р.

В сїм і заключаєть ся вся історія зачисленя мене до шпигунів.

Твердо вірю в те, що Ви, Ваше Високопревосходительство, не можете погодити ся з тим, аби чоловіка так загально і без жадних доказів можна було зачислити до шпигунів, як то зробили салдати-розвідчики. Проте покірно прошу від засланя в Наримський край мене увільнити і дати менї змогу поселити ся в такім місци, яке я сам собі виберу, поза межами місцевостий, оголошених на военному станї".

Гільц Гольденкнопф сидить в Наримськім краю і по сей день.

37. Тиф в селї Чигорі.

В селї Чигорі Наримського краю жили переважно жиди з Галичини. В тім селї панували ріжні пошестні хороби, переважно тиф. Жадної лїкарської помочи не було і становище засланців було дуже страшне. Дійшло до того, що засланці самі, на свої злиденні кошти, винаймали хату і зробили з неї „шпиталь". Серед засланців був один фершал, Каневський, і він лїчив в тім шпитали хорих, але скоро сам захорував на тиф і по кількох днях умер.

Таке сумне становище чигорських засланців змусило мене подати томському губернаторови Дудинському заяву такого змісту:

„Позволю собі звернути увагу Вашого Превосходительства на все побільшуюче ся число тифових занедужань в селї Чигорі, нарабельської волости, і на необхідність приняти більше радикальні міри боротьби з пошестною хоробою. По сей день в селї Чигорі умерло від тифу 7 осіб, в тім числї і фершал Каневський; хорих є 9, в тім числї 8 засланців і один місцевий селянин. Лїкарської помочи в Чигорі нема, бо не можна в самім дїлї уважати помочию випадкових навідувань у Чигору за 60 верств наримського лїкаря Кузьминського. Невеличке село Чигора переповнене засланцями. Нинї там розміщено 176 людий, переважно жидів з Галичини. Таке переповненє села засланцями потягнуло за собою страшне подорожінє цін на споживні продукти і предмети першої необхідности.

Засланці жиють голодуючи, а многі так і буквально голодують, бо державної підмоги — 7 рублів 70 копійок на місяць — при теперішній дорожнї на житє не вистарчає.

Нема масла, цукру, недостає молока, а були вже случаї, коли селяни відмовляли ся продавати навіть хлїб, бо і муки нема.

Позаяк в селї брак кватир, то засланці змушені жити по кілька осіб в одній кімнаті і поміщувати ся в лазнях.

Все те, Ваше Превосходительство, мало помагає льокалізації починаючої ся пошестної хороби.

Переповнену засланцями понисше всякої міри Чигору можна би було облекшити, переселивши часть засланців в сусїдні села Новосильцево, Великі Пашні і Малі Пашні, де тепер ніодного засланця нема, але справник Пелюшевський не хоче сього робити.

Щоб занобігти великому розвиткови епідемії, треба невідмінно приняти найдальше ідучі міри, а іменно:

1) Післати в Чигору лїкарський відділ, бо там кромі тифу панує і шкарлятина.

2) Облекшити Чигору від засланців, перевівши частину їх у сусїдні села.

3) Побільшити найменьше о 100 процент державну підмогу.

4) Приняти найбільше рішучі міри боротьби з дорожнею.

5) Заосмотрити Наримський край у муку і цукор.

Коли тепер, при 30-степеневих морозах після Реоміра, пошесть тифу не зменьшить ся, то на весні, коли потечуть сковані нинї ледом ріки, вона (пошесть) може розвинути ся дуже широко".

Певно ся моя заява попала губернаторови під добрий його настрій.

Я подав її 2. грудня 1915 р., а вже 15. грудня в Чигору прислали лїкаря і фершала. В січни 1916 р. засланців розселили по вказаних мною селах, а в лютім привезли в Наримський край державний цукор і муку.

На жаль, у томського губернатора Дудинського щодо засланців був дуже рідко добрий настрій.

ДОПИСИ.

З NEW YORK, N. Y.

Відчит в „Українській Бесїдї".

В неділю дня 15. с. м. відбув ся в льокали „Української Бесїди" під ч. 72. Ст. Маркс Пл., о годинї 8. вечером, відчит п. Миколи Д. Величка на тему „Відродженє українського народу". Відчит, як можна було зауважити межи не дуже численно зібраними слухачами, зробив дуже добре враженє. Тема легка, дат і імен небогато, палкі слова, горячий вислів і сильні натиски — переміняли ся в невидану силу, яка приневолила присутних з увагою і напруженєм вислухати цїлого відчиту.

„Переживаємо нову епоху відродженя. В теперішних часах відграють ся сьвітові події, які змушують нас спитати себе самих: Відки ми взяли ся? Відки ми прийшли і куди прямуємо? Хотячи відповісти на сі питаня, ми мусимо знати свою минувшину, мусимо знати рідну історію. Вона нам все розкаже, вона розкриє нам очи і тодї доперва ми ясно пізнаємо, куди нам іти" — отсе вступні слова, якими прелєгент розпочав сей відчит.

І справді кождий з нас лише через пізнанє нашої минувшини, через пізнанє доріг, якими ішло відродженє нашого народу в старім краю по найновійші часи, зможемо виробити собі свою власну „орієнтацію", зможемо виробити собі свій власний, ніким ненакинений або штудерно підсунений погляд, чого ми в теперішних переломових часах маємо держати ся і куди йти.

Сам відчит тривав 25 мінут, що уважаю також за дуже добре, бо відчити довші мучать слухачів і тимсамим не відносять пожаданих успіхів.

Після заяви прелєгента відчит сей має бути поділений на три части. Друга часть відчиту буде виголошена в неділю, дня 22 с. м. о год. 8. вечером, в тімсамім льокали.

З огляду однак на се, що минувшої неділї слухачів було небогато, було би дуже а дуже пожадане, щоби п. Величко повторив ще раз і першу часть відчиту.

На сїм кінчу сю коротку замітку і бажаю, щоби на будучих відчитах в „Бесїдї" збирало ся більше публики, та щоби відчити ті увінчали ся бажаними успіхами.

Присутний.

Марко Скритий.

ЗРАДНИК.

(Присьвячую землякови з Болшівців, Семенови Лабейському, редакторови органу укр. зрадників „Прикарпатская Русь").

Як молодий був — мріяв
Про кров героїв-предків,
Їх боротьбу за волю;
Про славу України,
Красу її і силу.
Відтак — як орди нищать
Кохану Україну,
В Сибір як засилають
Полуботка старого.
Як Січ сьвяту руйнує
Цариця Катерина...
Думав про люті кривди
Москви й Ляхів над нами,
Присяг за всї ті кривди
Подвійно відомстити!
І думав свої сили
Для народу віддати...
І мовби на крилах,
Летів у будучність,
Коли то він буде
Сильним і поважним
І у ряди стане боротись за волю...

* * *

А коли доріс вже —
Забув за всї ті мрії,
Зломив присягу серця,
Відрік ся вже й народу
І замісць відплатитись —
Пійшов катам на службу!...
Картав словами злоби
Народ свій рідний, добрий,
Гнївив людий і Бога
Аж старі кости предків
Ворушились у гробі!...

* * *

А як умирав вже —
Просив і плакав гірко —
Свої побачив блуди:
Гріхи тяжкі мав в серці:
Він свою матір зрадив —
Кохану Україну,
Свій нарід нищив,
Катам служив за гроші!...
Тепер він молить, просить:
Прости менї, народе,
Прости, мій любий цьвіте!
Тепер Тебе я люблю,
Красу Твою я бачу...
Я дїтям своїм скажу,
Щоби Тебе любили,
Житє щоби віддали
За сьвяту справу рідну...
Даруй менї провину,
Щоб можна лекше вмерти,
Спокійно, тихо спати...
Прости! Даруй, бо тяжко
Буде менї лежати,
Бо гнів важкий народу
Ворушить кости буде.
...Нехай сльоза кровава
Мої провини змиє!
Тепер я щиро каюсь!
Прости! Тебе благаю...

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

Гей хлопці молодці і Ви, старші Товариші, члени Тов. „Українська Січ" ставайте в ряди в день Вашого Січового Сьвята

В СУБОТУ, 21. ЖОВТНЯ С. Р.

в якім відбуде ся

ПОСЬВЯЧЕНЄ І РОЗВИНЕНЄ СІЧОВОГО ПРАПОРА

Громадяни, Українцї, міста Джерзи Сіти!

Увеличіть сей день Вашою громадною участю і дайте доказ Вашої щирої симпатії для Тов. „Українська Січ".

ПОПОЛУДНИ ТОГО ДНЯ О ГОД. 3-тій розпічнеть ся

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

в ARLINGTON HALL, 706 Grand St., cor. Summit Ave.

Память доброї забави на минувших балях сего Товариства є найкрасшою запорукою веселої забави і на сїм бали. Тож приходіть всї як один і запросіть своїх знакомих.

Тов. „УКРАЇНСЬКА СІЧ" в Джерзи Сіти.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

УКР. ТОВ. „ПОДІЛЬСЬКА СІЧ" В НЮ ЙОРКУ

— устроює —

В СУБОТУ, ДНЯ 4. ПАДОЛИСТА 1916 Р.

В LIBERTY HALL, 255 E. Houston St., New York, N. Y.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОД. 7.30 ВЕЧЕР.
ВСТУП ВІД ОСОБИ 25 ЦЕНТІВ.

Отсим запрошує ся всїх прихильних Українців з Ню Йорку і околиці на сей баль. 27,30,32,33

РОДИМЦІ! Третий рік як грізна війна навістила наш рідний край, тож і ми добре знаєм кілько то наших братів згинуло на поли бою, а кілько то з них попалось в російський полон, де терплять нужду і горе в далекім Сибірі.

Укр. Тов. „Подільська Січ" задумало устроїти баль, з котрого часть доходу призначена для полонених Українців в Сибірі. Таксамо в день балю буде ся принимати нових членів до тов. „Подільської Січи" без вступного тільки за 50 центів місячної вкладки. Вразі недуги, тов. „Подільська Січ" платить 6 долярів тижнево, а в разі смерти 100 долярів. Тож користайте з нагоди яку так скоро не стрінете, а приходіть численно.

Мітінги тов. „Подільської Січи" відбувають ся кождої другої суботи по першім, під ч. 134 Е. 7-ма ул. в Ню Йорку. — За добру забаву ручить

КОМІТЕТ!

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАНЄ ВЕДЕ ДО ПРОСЬВІТИ, А ПРОСЬВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 ГРЕНД СТ., ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Страйк в Байонї покінчений.

По десятьох днях кровавого страйку в Байонї, Н. Дж., де убито 3 особи, страйкуючі робітники повернули назад до роботи. Компанія згодила ся вести з робітниками переговори, коли вони зачнуть вже працювати. Робітники згодили ся на пропозицію компанії і повернули до праці.

Едісонові робітники страйкують.

800 осіб, занятих в робітни Т. Едісона в Вест Орендж, Н. Дж., вийшли в середу (18. с. м.) на страйк. Робітники жадають, аби взяти назад до роботи Нела Вайта, якому виповіджено місце в робітни. Ведуть ся наради, щоби викликати страйк у прочих Едісонових заведеннях. Вайт є секретарем новооснованого товариства „Едісон Протектів Асошієйшен". Робітники кажуть, що йому виповіджено роботу через його енергічну працю в товаристві. Сам Едісон не знав нї про видалене Вайта з роботи, анї про се, що робітники задумали вийти на страйк.

Мілїтаризм в американьских школах.

Департамент війни доносить, що в 16-ох американських гімназіях відбува-ють ся наука військових вправ. В справі заведення військових вправ вели ся переговори між відпоручниками департаменту війни і зарядами тих гімназій.

Жадають, щоби конґрес заборонив вивозити збіже.

Товариство подрібних купців товарами (Рітейл Мерчентс Асошіейшен) в стейтї Ню Джерзи на своїй річній конвенції в Трентон, Н. Дж., ухвалило резолюцію, в якій члени товариства жадають, щоби конґрес заборонив вивозити споживні артикули, особливо муку і пшеницю, щоби тим способом бодай вчасти поліпшити житєві відносини, серед яких приходить ся жити населеню держави.

Стережіть ся сфальшованих гроший.

Правительство Злучених Держав перестерігає населенє держави, щоби вистерігало ся сфальшованих 5- і 10-долярових банкнотів, які находять ся тепер в курсі. 5-долярівки підроблені на імя „Ню Йорк Резерв Бенк", а 10-долярівки підроблені на „Міннеаполіс Резерв Бенк". Перші (5-долярівки) можна скоро розпізнати, але другі (10-долярівки) є дуже вдатно підроблені.

Газетний папір ще подорожіє.

Урядник великої паперової компанії „Інтернешенел Пейпер Ко." в Ню Йорку заявив репортерови часописи „Ню Йорк Амерікен", що ціна ґазетного паперу в 1917 році підскочить о 50%. Згадана компанія безусловно не хоче приймати тепер замовлень на слїдуючий рік.

Президент не годить ся змінити день святкования „Дня Подяки".

Як се було недавно оповіщено, великі американські купецькі підприємства внесли були до президента просьбу, щоби святковане „Дня Подяки" перенести з 30. падолиста на 23. падолиста. Президент однак відкинув пропозицію купців і святочним днем „Дня Подяки" буде таки четвер 30. падолиста б. р.

Лїнчують Неґрів.

З Падука, Кн., доносять, що там товпа злїнчувала двох Неґрів. Одного злїнчовано за се, що знасилував білу женщину, а другого за се, що похвалив вчинок першого. 6-тисячна товпа обляґла міський арешт, де був замкнений Неґер, котрий знасилував женщину. Товпа домагала ся видачі арештанта, але начальник арешту не згодив ся на се. Тоді товпа кинула ся до арештанських брами, виважила її, але Неґра не знайшла, бо він був замкнений у сталевій келії. Не могучи дібрати до замку ключа, товпа покликала плюсаря, щоби він отворив двері до келії. В короткім часі товпа випровадила з келії Неґра, а знасилувана женщина, пані Роз, пізнала в нїм свого напасника. По дорозі до її дому спіймано другого Неґра, котрий, після ґадки товпи, похвалив попередного Неґра за його поганий вчинок. Обох Неґрів випроваджено за місто. Там привязано одного Неґра за шию, другий конець шнура перекинено через гилю і відтак привязано до автомобіля. Автомобіль рушив з місця і підтягнув Неґра в гору. По тій ґидкій операції приведено другого Неґра (сього, що знасилував женщину) і зроблено з ним тесаме, що з попередним. Коли вже тіла Неґрів перемінили ся в зимні трупи, тоді товпа почала стріляти до них з револьверів, а відтак розложено огонь і обох трупів спалено.

У Савт Дакоті упав сніг.

У стейтї Савт Дакота (сусідує зі стейтами: Вайомінґ, Норт Дакота, Мінесота і Небраска) упав в четвер (19. с. м.) перший сніг.

Стручена з хідника дістала за се 7.500 долярів.

М. Мілер, 11-лїтна дівчинка в Ню Йорку, одержала 7.500 долярів, а її мама 1.000 долярів за се, що сторож дому (дженітор) трунув її, коли вона їхала хідником на колїсцевих лижвах. Дівчина упала на землю і побила собі ногу, через що не могла ходити протягом цїлого року. Згаданих 8.500 долярів заплатив покривдженим властитель дому, у котрого служив „дженітор".

Дівчина спала 48 годин.

Лїкарі в Іпсвіч, Масс., мають нову роботу. Мусять роздумувати над питанєм: яка причина, що 15-лїтна дівчина, Ґ. Сміт, спала 48 годин і нї разу не пробудила ся? Вона спала від недїлї вечера аж до вечера у вівторок, а коли пробудила ся, то сказала, що спала так спокійно і твердо, наче би була неживою.

Огонь в Асторія, Л. Ай.

Девять осіб в Асторія, Л. Ай., виало жертвою огню, який вибухнув у вівторок пополудни в будинку „Окс Мфґ Ко." при улици Блеквел. Огонь знищив цїлий будинок і 10.000 тон красного дерева, якого тона коштувала 40 долярів. Як повстав огонь, ще не знати.

Нервовість пхнула женщину до самовбийства.

Марія Білвинів, 30-лїтна женщина в Лоді, Н. Дж., поповнила в середу (18. с. м.) самовбийство, удушуючи себе ґазом. Її чоловік заявив на поліції, що вона була дуже нервовою через безмірне курене циґаретків і пите чорної кави. Вона курила денно по 4 пачки циґаретків і випивала тижнево 3 до 4 фунтів кави. Навіть коли вона лежала вже нежива, то знайшли коло неї на столї кілька недокурених циґаретків. Вона вийшла заміж два роки тому, а курити начала один рік тому назад.

Лови на котів і псів.

Від 1. сїчня до 15. жовтня б. р. в Ню Йорку убито 37.900 псів. Протягом місяця липня убито 99.000 котів. Сю статистику подає нюйорська комісія здоровля. Інспектор комісії здоровля приказав убивати всіх псів, котрих властителї не мають позволеня держати їх.

НОВИНКИ.

Масові арештовання соціялістів в Німеччині.

Під сю пору в Німеччинї переводять ся масові арештовання визначнїйших соціялістів. В Липску заарештовано редакторів ґазети „Дер Фрайнд дес Фолькес" і богато цивільних осіб. Тесаме дїсть ся в Брунсвіку. В Кіль відбули ся збори місцевих соціялістичних орґанізацій, на котрих ухвалено вислати до правительства протест проти такого поступовання державних властий.

Новий обер-прокуратор синода.

Російський цар іменував Раєва новим обер-прокуратором св. синода. Раєв є членом ради міністерства просьвіти і дїйсним штатським совітником.

Смерть румунського посла.

З Букарешту, столиці Румунії, доносять, що сенатор Філїпеску, бувший міністер війни і провідник консервативної партії, помер в пятницю (13. с. м.). Він був ревним сторонником Анґлії і її союзників.

Замах на панамського президента.

З Панами, столиці панамської републики, доносять про плянований замах на президента Вальдеца. В недїлю пополудни якийсь чоловік закрадав ся до дому президента, але його скоро злоблено. Він мав при собі автоматичний револьвер. На основі його зізнань показало ся, що він належить до опозиційної партії.

Лише піз лїтри пиза для кождого.

Наслїдком недостачі збіжа забракло у Віднї пива. Бровари дають ресторантам лише таку скількість пива, що вистарчить по пів лїтри для кождого гостя. Однак „гості" попали на пишну ґадку. Вони ходили їсти з одного ресторанту до другого, щоби при тій нагоді можна випити. Про сю штучку довідали ся броварники і зажадали від ресторантів спису достий, які приходять щоденно їсти. Тепер кождий може пити вже лише одну порцію а се: ½ лїтри пива щоденно.

ПРОТОКОЛ

з річного засіданя головного уряду У. Н. Союза відбувшого ся в днях 9, 10. і 11. жовтня 1916 р., в домі У. Н. Союза під числом 83 Ґренд стр., Джерзи Сіти, Н. Дж.

—0—

(Дальше).

Слідуючі нові відділи зістали приняті до У. Н. Союза за час від 1. жовтня 1915 р. до 30. вересня 1916 р.

В. 16. Тов. „Просьвіта", в Спрінґ Валей, Н. П.
В. 20. Сестр. ім. Марії Маркович, в Шикаґо, Ілл.
В. 21. Тов. „Запорожська Січ", в Бінґгемтон, Н. П.
В. 23. Тов. „Запорожська Січ", в Дерби, Конн.
В. 26. Тов. ім. Тараса Шевченка, в Тамс, В. Ва.
В. 27. Бр. св. Петра і Павла, в Нюарк, Н. Дж.
В. 31. Бр. св. о. Николая, в Савт Вест, Па.
В. 32. Бр. св. о. Николая, в Вайано, Па.
В. 33. Сестр. Пресв. Богородиці, в Борнсайд, Ілл.
В. 34. Бр. св. І. Хрестителя, в Лорейн, О.
В. 35. Тов. ім. Т. Шевченка, в Філядельфія, Па.
В. 36. Сестр. Пресв. Богородиці, в Рочестер, Н. П.
В. 37. Сестр. „Любов", в Елізабет, Н. Дж.
В. 40. Бр. св. Петра і Павла, в Ірі, Па.
В. 44. Тов. „У. С. Стрільців", в Нортгемптон, Па.
В. 46. Тов. „Воля", в Ню Йорк, Н. П.
В. 48. Бр. св. Андрея, в Плейнс, Па.
В. 49. Бр. св. Михаїла, в Торонто, Онт. Канада.
В. 54. Тов. ім. Т. Шевченка, в Олбани, Н. П.
В. 55. Тов. „Запорожська Січ", в Ютіка, Н. П.
В. 58. Бр. св. Петра і Павла, в Ютіка, Н. П.
В. 59. Тов. „Українська Січ", в Бріджпорт, Конн.
В. 60. Тов. ім. М. Каганця, в С. С. Пітсбурґ, Па.
В. 61. Бр. Пресв. Богородиці, в Лейтроб, Па.
В. 62. Тов. „Згода", в Вест Філядельфія, Па.
В. 64. Тов. ім. Т. Шевченка, в Патерсон, Н. Дж.
В. 68. Тов. ім. Б. Хмельницького, в Іст Шікаґо, Ілл.
В. 72. Тов. ім. І. Франка, в Тітусвіл, Па.
В. 74. Бр. св. Володимира, в Гамілтон, Онт., Канада.
В. 75. Тов. „Запорожська Січ", в Дітройт, Міш.
В. 80. Тов. ім. І. Франка, в Вест Гаммонд, Інд.

Слідуючі відділи зістали розвязані, згідно з приписами статута У. Н. Союза, від 1. жовтня 1915 р. до 30. вересня 1916 р.

В. 8. Бр. св. Михаїла, в Елмайра Гайтс, Н. П.
В. 17. Бр. Пресв. Богородиці, в Вест Павлет, Вт.
В. 24. Бр. св. Йосифа, в Шамокін, Па.
В. 89. Бр. св. Михаїла, в Сімпсон, Па.
В. 171. Тов. „Січ", в С. С. Пітсбурґ, Па.
В. 271. Бр. св. о. Николая, в Тресков, Па.
В. 356. Бр. св. Петра і Павла, в Гунтінґтон, Інд.

Слідуючі відділи зістали виключені, згідно з приписами статута У. Н. Союза, за час від 1. жовтня 1915 р. до 30. вересня 1916 р.

В. 32. Бр. св. Петра і Павла, в Травґер, Па.
В. 74. Бр. св. Георгія, в Гренвіл, Н. П.
В. 386. Бр. св. Петра і Павла, в Колвер, Па.
В. 394. Бр. Пресв. Тройці, в Мікалпін, В. Ва.
В. 397. Бр. св. Петра і Павла, в Крайтон, Па.

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕНЄ ВІДДІЛІВ:

З днем 1. жовтня 1915 р. до У. Н. Союза належало відділів 230
Від 1. жовтня 1915 р. до 30. вересня 1916 р. до У. Н. Союза принято нових відділів 31

Разом 261

За час від 1. жовтня 1915 р. до 30. вересня 1916 р. згідно з приписами статута У. Н. Союза, розвязано відділів 7
За час від 1. жовтня 1915 р. до 30. вересня 1916 р., згідно з приписами статута У. Н. Союза, виключено відділів 5

Разом 12

З днем 30. вересня 1916 р. до У. Н. Союза належить 249 відділів, з котрих є: 157 братств, 72 товариств і 20 сестрицтв.

За час від 1. жовтня 1915 р. до 30. вересня 1916 р. слідуючі відділи У. Н. Союза змінили свої назви:

В. 10 в Ансонія, Конн., з братства св. Петра і Павла на товариство ім. А. Бончевського.

В. 53 в С. С. Пітсбурґ, Па., з братства св. о. Николая на товариство ім. І. Франка.

В. 63 в Форд Сіти, Па., з братства св. о. Николая на товариство „Запорожська Січ".

В. 90 в Сентралія, Па., з братства св. Петра і Павла на братство св. Михаїла.

В. 170 в Джерзи Сіти, Н. Дж., з товариства „Сокіл" на товариство „Українська Січ".

В. 347 в Мілвіл, Н. Дж., з братства св. Василия на товариство „Запорожська Січ".

За час від 1. жовтня 1915 р. до 30. вересня 1916 р. слідуючі відділи зістали зреформовані, згідно з приписами статута орґанізації:

В. 79. Бр. св. Юрія в Гари, Па.
В. 85. Бр. св. Михаїла в Гейзелтон, Па.
В. 373. Сестр. св. Анни в Ленсфорд, Па.

За час від 1. жовтня 1915 р. до 30. вересня 1916 р. жадних відділів в У. Н. Союзі не злучувано.

РУХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА.

Прибуток в членах У. Н. Союза за час від 1. жовтня 1915 р. до 30. вересня 1916 р. представляєть ся загально так:

Місяць	Рік	Принято нових	Принято наново	Принято з пер. картами	Прийшло з инших кляс	Разом
Жовтень	1915	163	47	10	5	225
Падолист	„	297	44	29	9	379
Грудень	„	440	38	13	45	536
Січень	1916	613	44	19	9	685
Лютий	„	162	36	22	4	224
Марець	„	178	62	22	9	271
Цьвітень	„	129	21	13	5	168
Май	„	327	57	28	10	422
Червень	„	352	46	30	6	434
Липень	„	431	41	42	9	523
Серпень	„	176	39	36	9	260
Вересень	„	202	47	26	9	284
Разом		3.470	522	290	129	4.411

Убуток в членах У. Н. Союза за час від 1. жовтня 1915 р. до 30. вересня 1916 р. представляєть ся загально так:

Місяць	Рік	Суспендовано	Виключено	Взяло пер. карти	Перейшло до инших кляс	Померло	Разом
Жовтень	1915	105	11	18	5	6	145
Падолист	„	97	4	29	9	7	146
Грудень	„	86	15	17	45	7	170
Січень	1916	77	24	19	9	4	133
Лютий	„	123	13	25	4	4	169
Марець	„	71	9	21	9	8	118
Цьвітень	„	104	26	23	5	7	165
Май	„	121	17	35	10	3	186
Червень	„	98	11	45	6	5	165
Липень	„	101	3	29	9	6	148
Серпень	„	135	6	42	9	4	196
Вересень	„	140	11	30	9	3	193
Разом		1.258	150	333	129	64	1.984

(Дальше буде).

ВІД ТИМЧАСОВИХ СІЧОВИХ ОРҐАНІЗАТОРІВ.

В справі висиланя інструкторів до муштри і січових вправ, просимо відноситись до:

Miss. Stefania Abrahamowska,
14 E. 28 St., New York City.

P. Zadoretsky,
267 E. 10th St., New York City.

НАРІД З КАМІННОЇ ДОБИ.

Серед народів, що замешкують нашу землю, є один, котрий після наукових дослідів стоїть еще на тім степени культури, на якім стояли наші предки в камінній добі. Се мешканці австральського острова Тасманії. Один анґлійський учений мав нагоду провірити слушність сього твердженя, бо досліджував останки з камінної доби в Европі і порівнував їх з останками з полудневої Африки, а вкінци прослідив також само місце замешканя тасманських тубольців.

Сю цікаву місцевину, що лежить кілька кільометрів на схід від міста Люнестон в північній Тасманії, відкрито доперва перед трома роками; вона є досить велика і лежить над рікою. Земля є там всюди засіяна знарядами з каміня. Давнійше було їх певно більше, але перед кількома літами заорано землю. В околици є ще кілька місцевин, в котрих знаходжувано того рода камінні знаряди. Анґлійський учений з своїх докладних досьвідів заключає, що праменшканці Тасманії, котрих число тепер значно зменьшило ся, не стоять на степени культури людий найстаршої камінної доби, в котрій сї уживали лише таких камінів, котрі їм давала в відповідний уже формі. Тасманці уміють споряджувати з каміня знаряди через штучне їх оброблюванє, або також значно їх уліпшувати.

Їх знаряди ріжнять ся вже через тесаме дуже корисно від знарядів найстарших мешканців Европи, як також від прамешканців полудневої Африки. Деякі з них відзначають ся навіть незвичайною красою й зручностию виконаня, але те „викінченє" се мабуть вимок. Ріжниця між Тасманцями а людьми не є велика; вони стоять в кождім разі на тім степени культури, що його европейський чоловік переступив без сумніву вже з кінцем ледової доби. На жаль і ті останки не будуть заховані, бо Тасманці, подібно як і инші первісні народи Австралії, скоро вимирають.

РУХ В ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ПІТСБУРҐ, ПА. Отсим повідомляю старих і нововибраних урядників Бр. св. Івана Хрестителя, від. 96, що мають явити ся на засіданю в неділю, дня 22. жовтня, о год. 7-мій вечером, в гали Т. Ґута, бо є важні справи до полагодженя. — Ф. К. Волчко, голова.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Бр. св. Василия, від. 339, повідомляє всіх своїх членів, що мітінґ відбудеть ся в неділю, 22. жовтня, зараз по Службі Божій в домі Тов. Р. А. Горожан. Кождий член має явити ся під карою, бо є важні справи до полагодженя. — І. Сорока, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Бр. св. Георгія, від. 239, подає до відома всім своїм членам, що мітінґ відбудеть ся в неділю, 22. жовтня, о год. 1.30 пополудни, в гали горожан. На сей мітінґ має явити ся кождий член, бо є важні справи до полагодженя. Будеть ся приймати нових членів до Братства і У. Н. Союза. Просить ся всіх старших членів, щоби постарали ся кождий хоч о одного нового члена, бо тепер є найлучша нагода записати ся до У. Н. Союза. Вступне виносить лиш $1.00. — Т. Грицей, предс.; Н. Волос, секр.; І. Сорока, кас.

КОВТСВІЛ, ПА. Бр. Сошествія св. Духа, від. 248, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеть ся в неділю, 22. жовтня, зараз по Службі Божій. Уряд просить всіх членів, щоби прибули на мітінґ, бо є до полагодженя дуже важні справи, а також вибір нового уряду на рік 1917. Всї довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо инакше будуть суспендовані. На тім мітінґу контрольна комісія здасть справозданє за цілий рік. Член, котрий не явить ся на мітінґу без важної причини, заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. Будеть ся приймати нових членів до Братства без вступного, а до У. Н. Союза за половину вступного. Дорогі Родимці! Користайте з рідкої нагоди і забезпечуйте себе і своїх родини на чорну годину. В нашій громаді не повинно бути ані одного чоловіка, який не належав би до нашого Братства і до У. Н. Союза, сеї найбогатшої, солідної і справедливої народної орґанізації в Америці! Тому кличемо до Вас, поважані Члени, приведіть з собою на мітінґ кождий хоч одного нового кандидата, бо коли нас буде більша сила, то тоді буде слава нашій Орґанізації і всім Українцям в Америці. — І. Гладій, предс.; А. Грецький, секр.; С. Прийма, кас.

ПОВІДОМЛЕНЄ:

Сим повідомляєть ся членів Української Громади в Трентон, Н. Дж., що звичайний мітінґ відбудеть ся в неділю, дня 22. жовтня о год. 2. пополудни в гали Ґолдмана, 400 Сентер ул., Трентон, Н. Дж., на якім кождий член повинен явити ся. Рівнож просить ся всіх Українців і Українок з Трентону без ріжниці переконань вписуватись до сеї громади спільними силами працювати для добра Неньки-України. Українська громада не є товариством запомоговим лише політичним, де кождий член платить тілько 25 цнт на місяць на видатки, як винайм галї і т. и. Українська громада має на цїли піднести осьвіту, будувати Народний Дім, школу для дітий і неграмотних, давати представленя, концерти, відчити і т. и. Укр. Громада має замір на разї наняти обширний льокаль і отворити читальню, де би всї Українцї могли сходитись в вільних від праці хвилях і прочитати часописи і книжки. В своїй хаті своя правда і сила і воля.

За Уряд Укр. Громади: В. Гасій, предс.; П. Ривага, писар; Н. Паславський, кас.

ВЕЧІРНА ШКОЛА АНҐЛІЙСЬКОЇ МОВИ.

Сим повідомляє ся всіх пітсбурцан, що міський шкільний уряд отворив вечірну школу в „Савт Гай Скул" при 10-тій і Карсон улици, на Савтсайд, Пітсбурґ, Па., для тих чужинців, що хотять научити ся говорити, читати і писати анґлійською мовою.

Знамениті учителі є наняті до сих наук. Школа є отворена в кождий понеділок, середу і пятницю вечер від 7.30 до 9.30. Всїх радо приймаємо. Просимо вписати ся як найскорше. 27-28

НЮ ЙОРК, Н. Й.

БРАТСТВО СВ. АНДРЕЯ, ВІД. 66 У. Н. С. в НЮ ЙОРКУ
— відограє —
В СУБОТУ, ДНЯ 21-ГО ЖОВТНЯ 1916
в гали Чеського Сокола, 525 Іст 72-га ул., Ню Йорк, Н. Й.

дуже гарне театральне представленє

АМЕРИКАНСЬКИЙ ШЛЯХТИЧ

образок з житя руських робітників, в 3-ох діях.

ОСОБИ:

Іван Розвага	Іван Лешко
Євка, його жена	Марія Сеник
Маруся, їх дочка	Марія Пиртко
Михайло Чорний (Словак)	Павло Зятик
Анна, його жена	Марія Корінь
Джордж Шибайголова	Петро Вільховий
Гриць	Дмитро Шумейда
Василь	Василь Буґера
Данько	Михайло Левицький
Петро	Іван Заболоцький
Зузї	Клементина Лешко
Детектив	Павло Братусь

ДМИТРО ФЕДИНЯК, режисер.
Музика: Г. Е. СМОЛИНСЬКОГО.
ПОЧАТОК О ГОДИНІ 7.30 ВЕЧЕРОМ.
ЦІНИ МІСЦЬ: Крісла І-рядні 50 цнт.; ІІ-рядні 35 цнт.; ІІІ-рядні 25 цнт.

ПО ПРЕДСТАВЛЕНЮ БАЛЬ ДО РАНА.

На се представленє і баль запрошуєсь всіх Українців так нюйорських як і дооколичних. 26,27

Братство св. Андрея постановило не висилати запрошень з осібна до Товариств, однак має надію, що Товариства, котрі є прихильними нашому Братству і до котрих Бр. св. Андрея все прихильно відносилось, охочо прибудуть на се представленє. По представленю на бали буде приниматися в члени до Братства без вступного, як також опісля в слідуючих двох місяцях, то є в падолисті і грудни.

За добре поведенє ручить КОМІТЕТ.

ВАЖНА НОВИНА, ЧИТАЙТЕ!

Відомий Українцям лікар Др. Карло Ґраф зі Львова повідомляє своїх пацієнтів і приятелів Галичан, що для їхньої вигоди він отворив в долїшній части міста Ню Йорку свою філію, яка находить ся під ч. 55 St. Mark's Place (8-ма улиця, межи 1-ою і 2-ою евеню). В сім офісї Др. Ґраф лічить спеціяльно недуги мужеські і жіночі від години 5-ої до 8-ої вечером, а в неділї від 3-ої до 6-ої пополудни. Др. Ґраф є зі Львова, Галичина, а в Ню Йорку є він звісний від 20 літ. Читай оголошенє на иншім місци. (Огол.)

ПОЗІР УКРАЇНЦІ З РОЧЕСТЕР, Н. Й.

З днем 23. жовтня 1916 р. вечером о год. 7.30 розпічне ся місія для рочестерських Українців греко-католиків в церкві св. Йосафата при улици 305 Гудсон Еве. Науки місійні, котрі потривають до 26. жовтня, буде держати Впр. о. Кинаш, бувший секретар пок. Преосьвященного Владики Ортиньского, яко гість запрошений з Філядельфії, при співучасти дооколичного українського сьвященства.

Порядок місії слідуючий:

Понеділок: Дня 23. X. 1916 вечером о год. 7.30 Молебен до Серця Христового, опісля І-ша наука місійна і суплікація.

Второк: Дня 24. X. 1916. Рано о год. 9-ій **Служба Божа, вечером** о год. 7.30 Молебен до Преч. Діви Марії, відтак ІІ-га наука місійна і благословенє найсьв. Дарами.

Середа: Дня 25. X. 1916. Рано о год. 8.30 І-ша Сл. Божа, 9.30 ІІ-га Сл. Божа, вечером 7.30 Акафист до Ісуса Христа, ІІІ-та наука місійна, благословенє Найсьв. Дарами і сповідь.

Четвер: Дня 26. X. 1916. Рано о год. 5-тій І-ша Сл. Божа, о год. 9-тій друга Служба Божа, вечером о год. 7.30 IV-та наука місійна, Акафист до Преч. Діви Марії, суплікація і сповідь.

Пятниця: Дня 27. X. 1916 рано о год. 5-тій Служба Божа.

В четвер, в часї відправи вечером відбуде ся посьвяченє хреста, яко памятка місії. В четвер і пятницю досьвіта відправить ся Сл. Божа, щоби ті, що на день роблять могли приняти сьв. Причастіє.

Поспішіть Українці рочестерської громади церковної до своєї матери церкви сьвятої в означених повисше днях, використайте сю так важну хвилю, що надаряєсь Вам для Вашого добра душевного, покажіть, що Ви маєте в серцю любов до солодкого Ісуса, а певно, що наш Спаситель Христос бальзамом своєї ласки загоїть неодну рану, яка містить ся в наших серцях. 25-7

о. Мих. Лисяк, парох.